

ÜÇ AYLAR

إِنَّ عِدَّةَ الشُّهُورِ عِنْدَ اللَّهِ اثْنَا عَشَرَ شَهْرًا فِي كِتَابِ اللَّهِ يَوْمَ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضَ مِنْهَا أَرْبَعَةٌ حَرَمٌ ذَلِكَ الدِّينُ الْقِيمِ

“Allah’ın gökleri ve yeri yarattığı günden beri ayların sayısı on ikidir. Bunlardan dördü haram aylardır.” (Tövbe; 36)

اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِي رَجَبٍ وَشَعْبَانَ وَبَلِّغْنَا رَمَضَانَ : “Ya Rab! Recep ve Şaban’ı bizler için mübarek kıl ve bizi Ramazan’a ulaştır.”
(Ahmed İbn Hanbel, el-Müsned 1/259)

Muhterem Müslümanlar! Hutbemiz, **Üç Aylar** hakkındadır. 2024 yılının üç ayları bugün yani Cuma günü itibari ile başlamış bulunmaktadır. Dün gecede Regâib kandilini idrak ettik.

Üç aylar deyince hemen aklımıza, mübarek bir zaman dilimi gelir. Bu aylar, **Receb, Şaban ve Ramazan** aylarıdır. **En kıymetli ay ise**, içinde bin ayın yaklaşık seksen dört yıllık ömrün faziletini barındıran, Kadir gecesinin bulunduğu **Ramazan-aydır**. Dolayısıyla, **Receb ve Şaban ayları**, bu en faziletli ay olan **Ramazan ayı ve Kadir gecesini için birer hazırlık mahiyetindedir**.

Nasıl ki: Namazın sünnetleri bizi namazın farzlarına hazırlıyor, farzlardaki bazı rükünler de bizi secdeye hazırlıyor aynen öylede Recep ve Şaban ayı da bizleri Ramazan ayına ve Kadir gecesine hazırlıyorlar.

Üç aylar başladığında Peygamber Efendimiz şöyle dua etmiştir: “Allahım! **Receb ve Şaban’ı hakkımızda maddi manevi berekete vesile eyle ve bizi Ramazan ayına ulaştır.**”

“Her iyiliğin, ibadetin sevabı diğer vakitlerde on ise, **Receb-i Şerifte yüzden fazla olur, Şâban-ı Muazzama’da üç yüzden fazla ve Ramazan-ı Mübarekte bine çıkar ve Cuma**

gecelelerinde binlere ve Kadir Gecesinde otuz bine çıkar.”
(*Şualar, 14. Şua*)

Demek ki, **üç aylar hakkıyla değerlendirildiğinde, bir ömür boyu elde edemeyeceğimiz sevapları kazanmamıza vesile olacaktır.** Bu aylarda yapılan ibadetler değerler üstü değerlere ulaştığından **fırsat ve ganimet mevsimi olarak bilinmelidir.**

Aynı zamanda bu aylarda işlenen günahların diğer aylarda işlenen günahlardan daha büyük bir vebal olduğu da dile getirilmiştir. **Taberî** de geçtiği üzere “Zulüm, her ne kadar her durumda kötü olsa da haram aylarda (*Receb, Zilkade Zilhicce, Muharrem*) işlendiğinde diğer aylarda işlenenlerden çok daha büyük günahdır.” (Taberî, 10/89.)

Bizler için en güzel örnek olan Alemlerin Sultanı Efendimiz (s.a.s), **üç aylar girdiğinde diğer zamanlardan daha çok oruç tutar, nafil namazlarını artırır, yoksulları daha çok gözetirdi.** Bu yaptıklarını Ramazan ayına doğru daha da çoğaltır, Her zaman cömert davranan Allah Resûlü Ramazan’ın gelmesiyle adeta coşardı. İbn Abbas’ın (r.a) ifadesiyle, bilhassa **Ramazan ayında, Cebrâil Aleyhisselamla buluştuğu zaman cömertliği daha da artardı...** O günlerde Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem) insanlara rahmet getiren rüzgârdan daha cömert olurdu.” (Buhârî, Bedü’l-Vahy 5, 6, Savm 7) Yani elinde avucunda kalan en son şeyleri de dağıtıverirdi. Ramazan ayının sonlarına doğru, geceleri ev halkını da kaldırarak adeta **kulluğunu zirveleştirirdi.**

Genel anlamda üç aylarda yapılabilecek en güzel ibadetlerden birisi hiç şüphesiz oruç tutmaktır. İslâm’da zamanla kayıtlı oruç, sadece Ramazan’da vardır. Hz. Âişe annemizin ifadesine göre; Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) Ramazan’dan başka hiçbir ayı bütünüyle oruçlu olarak

geçirmemiştir. **Ramazan'dan sonra en çok oruç tuttuğu ay ise Şaban** ayıdır. (Müslim, sıyam 175, 176) Daha fazla oruç tutmak isteyenler için Efendimiz'in tavsiyesi, Hz. Dâvûd'un orucu denilen günaşırı oruç tutmadır. O da bir gün **oruç tutma** bir gün **oruç tutmama** şeklidir. (Müslim, sıyam 189)

Ayrıca şu oruçlarda vardır;

Hicri takvime göre her ayın 13, 14 ve 15. günlerinde Oruç:

Ebû Zerr'in (radiyallâhu anh), rivayet ettiği bir başka hadiste ise Resûlullah (sallallâhu aleyhi ve sellem) şöyle: **“Ey Eba Zer! Bir ayda üç gün oruç tutacaksan o ayın 13, 14 ve 15. günlerinde tut.”** Buyurmuşlardır. (Tirmizî, savm 54; İbn Huzeyme, es-Sahîh 3/302; el-Beyhakî, es-Sünenü'l-kübrâ 4/294.)

Pazartesi ve perşembe günleri oruç:

Nafile oruçlardan biri de pazartesi ve perşembe günleri tutulan oruçlardır. Hazreti Âişe (radiyallâhu anhâ) bu oruçla alâkalı olarak şöyle demiştir: **“Allah Resûlü, pazartesi-perşembe günleri oruç tutmaya çok özen gösterirdi.”** (Ebu Davut; savm 53)

Hazreti Üsame (radiyallâhu anh) şöyle rivayet etmektedir: “Ben, Peygamber Efendimiz'in, **Pazartesi-Perşembe günleri oruç tuttuğunu** görünce, O'na bunun sebebini sordum. Bana şu cevabı verdiler: **“Ameller, pazartesi-perşembe günleri Cenâb-ı Hakk'a arz olunurlar. Ben istedim ki amelim Cenâb-ı Allah'a arz olunurken oruçlu olayım.”** (Tirmizî; savm 44)

Kandil günlerinde oruç:

Dinî hükümlere göre gün, güneşin batışı ile, aksam namazının vaktinin girmesi ile başlar ve ertesi gün güneşin batımına kadar yani aksam namazının vakti girinceye kadar

devam eder. Cuma gecesi dediğimizde Perşembe'yi Cumaya bağlayan gece kastedilir. **Kandil günlerinde oruç tutmak isteyenler, ihya ettikleri kandil gecesi oruca niyet edip, kandil gecesinden hemen sonra gelen günde oruç tutarlar.** Günün başlaması aksam namazının girmesi ile olduğundan, Ramazan ayı başladığında ilk günün teravihini oruca başlamadan kılarız.

Oruç tutulması mekruh olmayan günlerin hepsinde oruç tutmak mümkün olduğundan ve kandil gecesinden önceki gün de oruç tutmayı yasaklayan bir hüküm olmadığından kandilden önceki gün de oruç tutma tercih edilebilir.

Asıl mesele:

Bugüne kadar üç aylar hakkında çok şey duyduk, **ama aslolan;** bir meseleyi duyduktan sonra, anlama, sindirme ve iç aleminde onu hissetmeye **gayret etmek olmalıdır.** Bir insan inandığı şeye kendini vermezse onun ifade ettiği manaları duyamaz hissedemez. Üç aylarda bir şeyler hissetme öncelikle O aylarda bir şeyler olduğuna inanmaya, manevi olarak bir şeyler bulacağımıza inanıp Allaha bütün kalbimizle yönelmeye bağlıdır. **TEVECCÜHE TEVECCÜH OLUR.** Bir şeyin kadri kıymeti bilinip, **sahip çıkılmıyınca sahip olunamaz.** Aksi takdirde üç aylarda diğer aylar gibi gelir gider ve istifade edemeyiz.

İslâm'da mübarek zaman ve mekânlar bütün kıymet ve kutsiyetini, **hakikatte Allah'ın dilemesinden alırlar ve Müslümanlara sonsuz feyz ü bereketin gelmesine vesile olurlar.**

Mübarek ay, gün ve geceler, İslâm'ın şairindendir; hususi kıymetleri ve kerametleri vardır. **Kâinat, semalar, feza-yı âlem ve bütün varlıklar** bu kutlu zaman dilimlerine hürmet etmektedir.

Allah (c.c) bazı zaman dilimlerini diğerlerine göre daha mübarek (bereketli) kılmıştır. Âyet veya hadîslerin, kutsallığını tespit ettiği ve Mü'minlerin de yüzyıllardan beridir kutladığı bu mübarek ay, gün ve geceler, senenin içine dağılmış vaziyette bulunmaktadır.

Üç aylarda bulunan **Regâib, Mirâc, Berâat ve Kadir geceleri, zamanın altın dilimleridir.** Allah'a manen yaklaşmanın rıhtımları, limanları ve rampaları sayılırlar.

Ne mutlu bu limanlardan sonsuzluğa açılanlara, bu rampalardan manevi alemlere sıçrama yapanlara.

Üç aylarınızı tebrik eder, bütün insanlık için kurtuluş vesilesi olmasını Rahmeti Sonsuzdan niyaz ederiz.